

Europe Direct

Informācijas centrs Austrumlatgalē

Ziņu lapa
13.10.2014
Nr.19

Preiliēši aktīvi aizvadījuši
Eiropas Veselības nedēļu

vairāk lasi nākamajā lapā

ED Austrumlatgalē
@ED_Austrum_LTG

<http://www.draugiem.lv/>
edic.astrumlatgale/

<https://www.facebook.com/>
EDAustrumlatgale

Co-funded by
the European Union

Europe Direct informācijas centra Austrumlatgalē darbību finansē
Eiropas Komisija un Krāslavas, Preiļu un Rēzeknes novada pašvaldības

Preiļieši aktīvi aizvadījuši Eiropas Veselības nedēļu

Daudzviet Latvijā no 29. septembra līdz 5. oktobrim iedzīvotājiem tika piedāvātas iespējas iesaistīties dažādās fiziskās aktivitātēs Eiropas Veselības nedēļas ietvaros. Arī pie mums Preiļos jau kārtējo gadu tiek piedāvātas iespējas kopā pasportot un pabūt domubiedru vidū, gūstot kādu jaunu atziņu.

1. oktobris bija Spēka diena Preiļu novada Bērnu un jauniešu sporta skolas stadionā, kur katrs vareja pārbaudit savu varēšanu, pievelkoties pie stieņa vai dāmām izpildot vingrinājumu roku saliekšana - iztaisnošana. Pievelkoties pie stieņa, labāko rezultātu uzrādīja Aivars Vilcāns - 22 reizes, bet roku saliekšanā - iztaisnošanā labākais rādītājs Ivetai Belousovai - 40 reizes. Piecpadsmit puiši kopā pievilkās pie stieņa 130 reizes, bet 7-ām dāmām varējums 110 reizes.

2. oktobrī turpat stadionā tika piedāvāta aktivitāte „Noskrien, nosoļo vai nonūjo savu kilometru!”. Skanot mūzikai, stadionā apli pēc apļa mēroja 35 kopā sanākušie skrējēji un nūjotāji. Pacetigākā kilometru vācēja Preiļu 1.pamatskolas audzēkne Ilva Valdone - noskrieti 14 km, tikai par diviem mazāk Raineram Trubačam, bet 10 km pievarēja Silvija Livmane, Aivars Žugris, Agnese Sprance-Meļņa, Leonīds Valdonis, Ivetā Belousova, Anita Vilcāne, Arta Ūzuliņa un Renārs Valdonis. Jāpiebilst, ka Salenieku ģimene piedalījās četru cilvēku sastāvā. Visiem kopā pieveikti 230 km. Rita pusē savukārt ātrākos noskaidroja Preiļu Valsts ģimnāzija, kur uzvaras laurus jaunietēm plūca 3.kursa audzēkne Anna Svetlova, bet jauniešiem ātrākais 2.kursa audzēknis Guntis Pastors. Šeit 60 jaunietes mūsu kopējam kilometru pūram pieplusoja 120 km, bet 30 jaunieši, kuri veica 3 km distanci - 90 km.

3. oktobris tika veltīts groza bumbas mīlotājiem - Preiļu 1.pamatskolas sporta zālē 10 sanākušās komandas tika sadalītas atbilstoši vecumam un spēles prasmei. Aktīvi šoreiz bija 8. - 9.klašu jaunieši, bet arī viņiem nācās atzīt mūsu dāmu - senioru pārākums. 4. - 5.klasēm savus pretiniekus pārspēja „Sīkās”, bet pieaugušajiem pārāki izrādījās „Siekalīnas”.

Veselības noslēdzošajā dienā – 5. oktobrī vienkopus pulcējās velodraugi. Jau par tradīciju kļuvušajā velopārgājenā iepazīt kaimiņu - Vārkavas novadu devās pāri par 30 braukt gribētāju, kuri atbilstoši savām spējām izvēlējās vai nu garāku un ātrāku braukšanu vai nu īsāku un lēnāku. Kopā izbaudījām zelta rudeni un nevarējām saprast tos, kuri tādā laikā paliek mājās sēžot. Kopā nobraukti 1350 km.

Kā aktivākos gribētu minēt Preiļu 1.pamatskolas kolektīvu, kur daži skolotāji aktīvi ar savu piemēru mudina uz veseligu dzīvesveidu un skolēni tam atsaucas. Velobraucienā aktīvi iesaistījās ģimenes - Adamoviči, Džeriņi, Meluškāni un citi. Visās četru dienu aktivitātēs piedalījās Mārcis Adamovičs, trīs dienas Dignas Prodniece, Rainera Trubača, Aleksandra Poplavskā, Ilvas un Leonīda Valdoņu kontā.

Gribas cerēt, ka nākamā gada aktivitātēs mūsu pulks kļūs vēl kuplāks, bet vēl lielāks prieks Jūs visus redzēt ikdienā vai nu stadionā vai slēpojot un nūjojot parkā, vai sporta zālē spēlējot sporta spēles un uzkrājot enerģijas lādiņu kārtējai darba dienai!

**Preiļu novada sporta pasākumu organizators
Leonīds Valdonis**

Renovēta pirmsskolas izglītības iestāde „Pasaciņa”

17. septembrī svinīgi tika atklāta renovētā Preiļu novada izglītības iestādes „Pasaciņa” ēka Celtnieku ielā 10A. Tagad skatam paveras atjaunota, gaumīga ēka, kas priecē gan darbinieku un audzēkņu, gan ciemiņu acis.

Pasākumā piedalījās Preiļu novada domes vadība un deputāti, izglītības iestāžu vadītāji, celtniecības firmu pārstāvji, izglītības iestādes „Pasaciņa” darbinieki un audzēkņi. Klātesošos priecēja bērnudārza darbinieku un audzēkņu sagatavots jauks koncerts, skanēja uzrunas un laba vēlejumi turpmākajam darbam, bet īpašs gandarijums bija par kvalitatīvi veikto ēkas renovāciju.

Pateicības vārdi skanēja Preiļu novada domei par pieņemto lēmumu renovēt izglītības iestādi un piešķirt būvdarbiem finansējumu. Paldies tika teikts visiem uzņēmējiem, kuri godprātīgi veica „Pasaciņas” renovācijas darbus, kā arī „Pasaciņas” vadītājai Dacei Verbickai un darbiniekiem par labu mācību darba organizāciju būvdarbu laikā, arī vecākiem par sapratni.

Dodoties nelielā ekskursijā pa „Pasaciņas” ēku, ciemiņi aplūkoja atjaunotās telpas un priecājās par gaumīgi izvēlētajām krāsām, kvalitatīvi veiktajiem darbiem un pilnīgi atjaunoto bērnudārza vizuālo izskatu.

Pirmskolas izglītības iestādes „Pasaciņa” ēka ekspluatācijā nodota 1981. gadā. Ēka bija nolietojusies, ķieģeļu sienas, logi, durvis un jumts funkcionāli bija novecojuši, ēkai nebija estētisks, mūsdienīgām prasībām pieņemams izskats. Renovācijas rezultātā ir veikta ēkas pilnīga rekonstrukcija ar fasāžu siltināšanu - nomainīts jumts, logi, durvis, gridas, griesti, iekšējie un ārējie tīkli.

Pirmskolas izglītības iestādes „Pasaciņa” renovācijas darbi tika veikti laika posmā no 2013. gada 1. septembra līdz 2014. gada 26. augustam. Finansējums būvdarbiem tika piešķirts ERAF projekta Nr.3DP/3.6.2.1.0/13/IPIA/VRAA/006/019 „Preiļu novada izglītības iestāžu infrastruktūras attīstība” ietvaros. Kopejā būvdarbu līguma summa sastādīja 847 262,03 euro. Visu desmit grupiņu telpu aprīkošanai ar jaunām mēbelēm domē tika pieņemts lēmuma aizņēmuma ņemšanai Valsts kasē 38 865 euro apmērā.

Pirmskolas izglītības iestādes renovācijas darbus veica SIA „RERE 04”, bet jaunās mēbeles gatavoja un uzstādīja SIA „Vindstell”.

Maija Paegle

Preiļu novada domes sabiedrisko attiecību speciāliste

Ludzas pilskalnā notika izrakumi

Augusta sākumā Ludzā ieradās pētnieku grupa Franka Andraško vadībā no Hamburgas Universitātes ar dažādu aprikojumu un mūsu Latvijas arheoloģi Artūra Tomsona vadībā.

Izrakumi notiek projekta „Arheoloģija, Vara, Sabiedrība: sadarbība arheoloģiskā mantojuma saglabāšanai (ACC)“ ELRI-191 ietvaros, kuru finansē Igaunijas-Latvijas-Krievijas pārrobežu sadarbības programmas Eiropas kaimiņattiecību un partnerības instrumenta 2007–2013. gadam ietvaros.

Šī gada pavasarī Hamburgas universitātes pētnieki veica zemes skenēšanu ar magnetometru, augustā – ar ģeoradaru. Ar ģeoradaru varēja noteikt, kurās tieši vietās varētu būt lieli akmeni, mūru vai pamatu gabali un citi objekti. Tad tos datus no ģeoradara un magnetometra ar speciālo programmu palīdzību veidoja 3D formātā un savienoja ar koordinātēm, iegūstot diezgan skaidru un precīzu priekšstatu, kas atrodas apmēram 2 metru dziļumā. Balstoties uz šiem datiem vēl līdz septembra beigām turpināsies arheoloģiskā izpēte – neliela laukuma izrakumi Ludzas pilskalnā, Baznīckalnā, Jurizdikā un citās vietās.

Vēsturnieki cer iegūt lielu daudzumu vēsturisku liecību – kaulu palieku, trauku lauskas, iespējams – nelielu darbarīkus un ciusi priekšmetus, kuri varētu pastāstīt par to, kas tieši notika šajā vietā, cik sent ā bija apdzīvota. Visiem atradumiem ir vēsturiska un zinātniska vērtība, nevis materiāla – iedzīvotājus visvairāk interesēja, vai esot atrasts zelts vai citi dārgumi. Pagaidām ir agri izdarīt secinājumus, bet neapšaubāmi ir viens: nekad vēl netika veikts tik skrupulozs darbs, līdz ar to līdzšinējie dati par Ludzas pilskalnu un tā apkārtni bija aptuveni. Tagad varēs zinātniski pamatooti pastāstīt par mūsu vēsturi!

Sociālajai uzņēmējdarbībai Latgalē – BŪT!

SABIEDRĪBAS INTEGRĀCIJAS FONDS

Diskusijas moderatore – žurnāliste
Lāsma Zute

Laika posmā no 2003. gada līdz ekonomiskās krīzes kulminācijai 2009.– 2010. gadā nodarbināto skaits sociālajos uzņēmumos (SU) Eiropā palielinājās no 11 līdz 14,5 miljoniem cilvēku, kas ir 6,5 procenti no nodarbināto kopskaita un daudzviet kļuva par atslēgu uz izeju no bezcerības un krīzes. Gandrīz ceturtā dala uzņēmumu Eiropā ir SU.

Kas šobrid ir sociālā uzņēmējdarbība Latvijā? Modes lieta, īslaicīga parādība vai iespēja? Vai tai ir izredzes Latgalē? Par to sprieda biedrību pārstāvji, uzņēmēji, pašvaldību vadītāji un speciālisti, augstskolu mācībspēki, Labklājības ministrijas pārstāve, masu mediji un citi interesenti. LLU lektore, ekonomikas doktore Lāsma Dobele pauda savu viedokli par sociālās uzņēmējdarbības izaicinājumiem un iespējām Latvijā. Viesi no Islandes – sociālā uzņēmuma Örtækni menedžeris Hartmann Gudmundsson un profesionālās rehabilitācijas centra Örvi priekšsēdētājs Kristján Valdimarsson – pastāstīja par savas valsts labās prakses piemēriem.

Labklājības ministrijā ir izstrādāta Koncepcija „Par sociālās uzņēmējdarbības ieviešanas iespējām Latvijā”, kurā mērķis ir veicināt sociālo uzņēmumu izveidi Latvijā un radīt šādiem uzņēmumiem labvēlu darbības vidi. Tomēr nav izstrādāts normatīvais ietvars gan sociālo uzņēmumu darbībai, gan to darbības atbalstam. Sociālie uzņēmumi darbojas pēc tiem pašiem principiem kā ikviens klasisks uzņēmums. Latvijā strādā vairākas SIA, kas risina sociālās problēmas, bet nedz sociālā uzņēmuma statuss, nedz kādi atvieglojumi tām netiek piešķirti.

Diskusijas dalibnieki apzināja iespējamos draudus un arī labumus, ko gūs sabiedrība, attīstoties sociālajai uzņēmējdarbībai. Tika izstrādāta diskusijas rezolūcija, kurā mērķis ir veicināt sociālās uzņēmējdarbības jautājumu iekļaušanu politikas dienaskārtībā pašvaldību, valsts pārvaldes institūciju un valdības līmenī un aktualizēt tos jautājumus, kuru risināšanā, ir jāiesaistās visām ieinteresētajām pusēm jau šodien. Ar mudinājumu izstrādāt sociālo uzņēmējdarbību reglamentējošus tiesību aktus diskusijas rezolūcija tika iesniegta Labklājības ministrijai un Finanšu ministrijai.

Rēzeknes Augstskolas un Daugavpils Universitātes vadošie mācībspēki atzina, ka augstskolās ir jāievieš mācību programma sociālajā uzņēmējdarbībā. Tas nepieciešams tādēļ, ka SU ir biznesa veids, kad uzņēmums ražo preces vai sniedz pakalpojumus ar mērķi risināt sociālo problēmu nevis gūt finansiālu labumu uzņēmuma īpašniekiem. Svarīgi ir arī prast strādāt vienotā komandā ar cilvēkiem, kuriem ir samazinātas darbības spējas. Varbūt ar laiku tas varētu mainīt arī sabiedrības domāšanas klišejus? Piemēram, tādu absurdu pienēmumu, ka cilvēks ar invaliditāti nespēj ražot kvalitatīvas preces.

TV sižetu „Sociālā uzņēmējdarbība Latgalē – būt vai nebūt?” var skatīt Latgales reģionālās televīzijas interneta vietnē www.lrtv.lv. Diskusijas rezolūcija un fotomirkli no pasākuma pieejami Ludzas

Invalīdu biedrības mājas lapā <http://ludzasib.lv/galerija/>. Reģionālo paneldiskusiju organizēja Ludzas Invalīdu biedrība un Islandes Invalīdu organizācijas darbnīca Örtækni sadarbībā ar Ludzas novada pašvaldību projekta Nr. 2012.EEZ/PP/1/MEC/012 „Darbs ir dzīve” ietvaros. Projektu finansiāli atbalsta Islande, Lichtenšteina un Norvēģija, Latvijas Valsts un Ludzas novada pašvaldība.

Svetlana Rimša

Hartmann Gudmundsson demonstrē augstas kvalitātes produkciju, ko ražo cilvēki ar invaliditāti Reikjavikā

Diskusijas dalibnieki enerģiski piedalījās aktuālās tēma apspriedē

Maltas pagasts tika prezentēts Rumānijā

Aktīvu un atraktīvu Maltas pagasta iedzīvotāju grupa 10 cilvēku sastāvā 5. septembrī devās uz Rumāniju, lai četru dienu garumā piedalītos projekta "Active participation of citizens in the EU" aktivitātēs. Projekta darbības organizēja vadošais partneris no Rumānijas, Kampinas pašvaldība (Câmpina) un kā partneri projektā piedalījās pārstāvji no 3 valstīm: Maķedonijas (Kumanovo), Polijas (Gmina Nowosolna, Lodza) un Latvijas (Maltas pagasta pārvalde, Malta).

Brauciena mērķis bija ar projekta ietvaros organizēto kultūras pasākumu starpniecību veicināt mijiedarbību starp četru Eiropas valstu pilsoniem, kā arī projekta ietvaros organizētajās sanāksmēs veidot partneru starpā informācijas apmaiņu par ES iespējām un veicināt sadraudzību starp partneru pašvaldībām.

Ierodoties Rumānijas galvaspilsētā Bukarestē, grupu sagaidīja pārstāvji no Kampinas pašvaldības, un četru dienu garais piedzīvojums varēja sākties.

Ierašanās pirmajā dienā visi dalībnieki sapulcējās kopējā sanāksmē, kurā Kampinas pašvaldības pārstāvji un projekta vadītāja Gabriela sveicināja visus dalībniekus ar ierašanos. Tika sniegtā vispārīga informācija par pašvaldību, tās iestādēm, dalību ES projektos, kā arī izrunāts sīkāk par projektā "Active participation of citizens in the EU" paredzētajām aktivitātēm un turpmāko pasākumu gaitu. Sanāksmes beigās visiem grupas dalībniekiem bija nedaudz jāpastāsta par sevi un jāpiedalās atjautīgā iepazīšanās spēlē.

Turpmākajās dienās katras valsts pārstāvji dalījās ES projektu pieredzē, rādija un komentēja informatīvi un vizuāli krāšņas prezentācijas par savu valsti, nozīmīgiem vēstures faktiem un personībām. Pēcpusdienās katrs partneris iepazīstināja pārējos dalībniekus ar savas valsts tautas dziesmām un dejām.

Visi dalībnieki guva priekšstatus par katru no dalībvalstīm, smēlās pieredzi projektu idejām, ieguva jaunas zināšanas un draugus, stiprinot sadarbību starp Eiropas Savienības dalībvalstu pilsoniem. Vizītes laikā dalībnieki tika iepazīstināti arī ar ievērības cienīgiem un vēsturiski nozīmīgiem arhitektūras objektiem.

Vēlos izteikt pateicību Maltas pagasta pārvaldei, Maltas pagasta iestāžu darbiniekiem par atsaucību un palīdzību, organizējot Maltas grupas pārstāvniecību Rumānijā, visiem grupas dalībniekiem par kopības sajūtu un operatīvo darbu, veidojot un prezentējot Latviju, Rēzeknes novadu un mūsu Maltas pagastu. Vēlos pateikt paldies arī šī pasākuma ierosinātājai un pieteikuma rakstītajai Marijai Zeltiņai, jo šī projekta partnerība tika izveidota, pateicoties viņas ieguldījumam.

Projekts tika realizēts Eiropas savienības programmas „Europe for Citizens” ietvaros.

Inese Siliniiece

Maltas pagasta pārvaldes projektu koordinatore

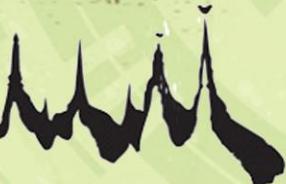
Foto: Juris Dombrovskis

Pasākumi

Rīga

iedvesmas pilsēta

Rīga- ES kultūras GALVASPILSĒTA

tematisks pasākums ar prezentāciju,
literatūras izstāde

16.10.PLKST.16:00

KRĀSLAVAS NOVADA CENTRĀLAJĀ BIBLIOTĒKĀ

Slovākijas Republikas vēstniecība
Sadarbībā ar Krāslavas novada domi
un

Krāslavas kultūras namu
ielūdz uz fotoizstādes atklāšanu

Jurija Dojča
Mīlas dziesma Slovākijai

Piektdien, 2014. gada 10. oktobrī plkst.18:00
Krāslavas kultūras namā
(2. stāva izstāžu zālē)

Izstādi atklās Slovākijas vēstnieks Latvijā
Peter Hatiar

Vīna glāze un vieglas uzkodas pēc atklāšanas

Tavus jautājumus un priekšlikumus uzklausīs:

Daiga Korsaka

Europe Direct informācijas centra Austrumlatgalē vadītājas asistente
Adrese: Rēzekne, Atbrīvošanas aleja 95,
E:pasts: korsakadaiga@inbox.lv
Tel.: 28325469

Velta Popa

Europe Direct informācijas centra Austrumlatgalē koordinatore Preiļos
Adrese: Preiļi, Kārsavas 4
E:pasts: veltapopa@inbox.lv
Tel.: 65381230; 29991263

Inta Kušnere

Europe Direct informācijas centra Austrumlatgalē koordinatore Ludzā
Adrese: Ludza, Stacijas 41
E:pasts: biblio@ludzasbiblio.lv
Tel.: 65781194

Laura Ieviņa

Europe Direct informācijas centra Austrumlatgalē vadītāja
Adrese: Rēzekne, Atbrīvošanas aleja 95, 3.stāvs, 33.kabinets
E:pasts: laura.ievina@rezeknesnovads.lv
Tel.: 64607177

Madara Lakska

Europe Direct informācijas centra Austrumlatgalē vadītājas asistente
Adrese: Rēzekne, Atbrīvošanas aleja 95, 3.stāvs, 31.kabinets
E:pasts: Madara.Laksa@rdc.lv
Tel.: 26531297, 64607198

Ilona Skorodihina

Europe Direct informācijas centra Austrumlatgalē koordinatore Preiļos
Adrese: Preiļi, Kārsavas 4
E:pasts: ilona1973@inbox.lv
Tel.: 65381228;
26819391

Ina Rusiņa

Europe Direct informācijas centra Austrumlatgalē koordinatore Preiļos
Adrese: Preiļi, Kārsavas 4
E:pasts: preilubiblioteka@inbox.lv
Tel.: 65381231;
28661351

Benita Ivdre

Europe Direct informācijas centra Austrumlatgalē koordinatore Preiļos
Adrese: Preiļi, Kārsavas 4
E:pasts: preilubiblioteka@inbox.lv
Tel.: 65381230; 29991263

Ilona Cabule

Europe Direct informācijas centra Austrumlatgalē koordinatore Krāslavā
Adrese: Krāslava, Dīķu 5
E:pasts: icabule@inbox.lv
Tel.: 29978738

Irēna Andžāne

Europe Direct informācijas centra Austrumlatgalē koordinatore Ludzā
Adrese: Ludza, Stacijas 41
E:pasts: biblio@ludzasbiblio.lv
Tel.: 65781194

Valenīna Magidas

Europe Direct informācijas centra Austrumlatgalē koordinatore Krāslavā
Adrese: Krāslava, Dīķu 5
E:pasts: kraslbibl@apollo.lv
Tel.: 65624096